

Από τα βιβλία του ιδρυτή της ιατρικής της προσωπικότητας

Paul Tournaire

ΤΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΚΟ

Μπορούμε να πούμε ότι πολλά γεγονότα στη ζωή ενός προσώπου είναι καλά ή κακά αναλόγως του πνεύματος, με το οποίο τα δεχόμαστε ή τα υφιστάμεθα.

Κανονικά κατατάσσουμε τα γεγονότα ως καλά ή κακά αναλόγως του αν είναι ευνοϊκά για μας ή όχι. Αυτό είναι σωστό. Αλλά σε βαθύτερο επίπεδο, εκείνο που μετράει είναι η στάση μας που βρίσκεται από κάτω. Μας κάνουν μια αδικία; Αν επαναστατήσουμε απ' αυτό, ξεσηκώνεται κακία μέσα μας. Αν όμως μπορέσουμε να το δεχθούμε με ανιδιοτέλεια, γίνεται ευκαιρία πλούσιας εσωτερικής πείρας. Έχουμε μια επιτυχία; Εάν μας προκαλέσει υπερηφάνεια, γίνεται για μας μοιραία. Εάν μας κάνει να δουλέψουμε ακόμα περισσότερο, είναι καλό. Βλέποντάς τα απ' αυτή τη γωνία, αντικειμενικά, καλά γεγονότα αποδεικνύονται μερικές φορές βλαβερά, ενώ άλλα, που θεωρούνται κακά, αποκαλύπτονται ωφέλιμα. Όλα μπορούν να είναι χρήσιμα και όλα μπορούν να είναι βλαβερά, ανάλογα με το πνεύμα που αντιδρά ένα πρόσωπο. Το πνεύμα της τυπικής ηθικολογίας οδηγεί στον τονισμό των εξωτερικών γεγονότων. Το πνεύμα της αληθινής ηθικής οδηγεί στην αντίληψη της προσωπικής ευθύνης. Και τα δύο είναι σωστά, γιατί όλα στον κόσμο μας έχουν διπλή αιτία, την εξωτερική και την εσωτερική.

(“Το αναγεννημένο πρόσωπο”)

Τα ταμπού, που τόσο επικρίθηκαν από τους ψυχολόγους, υπηρέτησαν τον χρήσιμο σκοπό ν' ασφαλίσουν τους ανθρώπους από την αναρχία. Μία από τις αναρχίες της εποχής μας είναι ότι από το ένα μέρος εκείνοι, που τηρούν τις αρχές της ηθικής, το κάνουν σε πολύ συμβατική βάση, της οποίας έχουμε δει τους κινδύνους. Ενώ από το άλλο μέρος - στο όνομα της ειλικρίνειας ή στο όνομα μιας αποστολής κοσμοδιορθωτικής - άλλοι περιφρονούν τους δυσνόητους κανόνες της ηθικής. Αναντίρρητα η μεγάλη αύξηση των περιπτώσεων νεύρωσης είναι συνέπεια της αγωνίας εκείνων που πιέζονται μεταξύ των δύο αυτών άκρων.

(“Το αναγεννημένο πρόσωπο”)

Αντί να ρωτάμε “ν' αντισταθώ ή να υποχωρήσω”, καμιά φορά πρέπει να ρωτήσουμε τον εαυτό μας κάτι πιο βαθύ: “Αν υποχωρήσω, θα είναι με τη θέλησή μου ή εναντίον των επιθυμιών μου; Αν επιμείνω, θα είναι από πεποίθηση ή όχι;” Αλλά και έτσι, είναι συχνά πολύ δύσκολο να δώσουμε απάντηση στις ερωτήσεις αυτές με βεβαιότητα. Πόσοι άνθρωποι δεν υπάρχουν - και πολλοί από τους ικανότερους, που μένουν μπλεγμένοι και, αφού πάρουν μίαν απόφαση, δεν μπορούν να πουν αν την πήραν ελεύθερα ή κινήθηκαν από μη συνειδητά κίνητρα.

(“Ν' αντισταθείς ή να παραδοθείς”)

Τα προβλήματά μας πρωτοεμφανίζονται σε μας με μορφή εναλλακτικών λύσεων. Δεν μπορούμε να διατυπώσουμε τα προβλήματα παρά μόνο σε διανοητική γλώσσα. Και η ιδιότητα της λογικής γλώσσας είναι το δίλημμα - είτε αυτό είτε εκείνο - ή αγωνίζομαι ή υποχωρώ. Το ένα φαίνεται ότι αποκλείει το άλλο. Η διάνοια συλλογίζεται επάνω σε μια κατάσταση σαν να ήταν καθορισμένη ή αμετάβλητη. Αλλ' αυτό που διαφεύγει από τη νόηση είναι η ίδια η ζωή, η κίνηση, η αλλαγή στους ανθρώπους, που αλλάζει το δεδομένα του προβλήματος και μας αποσπά από τη φυλακή του συλλογισμού, όπου είχαμε κλεισθεί. Και τότε η αντίσταση και η συνθηκολόγηση δεν είναι πια αντίθετα. Μπορεί κανείς, να το πούμε έτσι, και να αγωνίζεται και να συμβιβάζεται συγχρόνως. Ή μάλλον δεν είναι πια ανάγκη ή να υποχωρήσεις ή να συνεχίσεις να μάχεσαι με τον τρόπο που προηγουμένως φαντάστηκες.

(“Ν' αντισταθείς ή να παραδοθείς”)

Το πιο θαυμαστό πράγμα σ' αυτό τον κόσμο δεν είναι το καλό που καταφέρνουμε, αλλά το καλό που μπορεί να προκύψει ακόμα και από το κακό που κάνουμε. Έχω εντυπωσιαθεί, για παράδειγμα, από τον αριθμό των ανθρώπων που επέστρεψαν στο Θεό κάτω από την επίδραση ενός προσώπου, προς το οποίο τους συνέδεε κάποια ανάρμοστη σχέση. Διάβασα κάποτε το ημερολόγιο μιας γυναίκας από καλή οικογένεια, που ήταν μια έντονη καταγραφή τέτοιας περιπτώσεως. Μία άλλη γυναίκα, πολύ καιρό αφού είχε αναγνωρίσει το

σφάλμα της και είχε συγχωρηθεί γι' αυτό, και αφού είχε επιτύχει γνήσια εξιδανίκευση του πάθους, που είχε ξυπνήσει μέσα της, έπιασε τον εαυτό της να λέει κάποια μέρα: "Πρέπει να έχεις πάρα πολύ αγαπήσει κάποιον μια φορά, για να μπορείς να αγαπάς έτσι όλους τους ανθρώπους χωρίς να κάνεις διακρίσεις". Η αγάπη είναι τόσο κοντά στο μυστικισμό, ώστε ακόμα και όταν είναι παράνομη, μπορεί ν' ανεβάσει την ψυχή και να οδηγήσει στην πίστη. Πολλοί άνθρωποι ενοχλούνται απ' αυτό. Τους ενοχλεί ότι η μοιχεία είναι δυνατό να φέρει απελευθέρωση σε μερικούς, επειδή η δική τους συζυγική πίστη υπήρξε μάλλον θέμα συμβατικής ζωής και φόβου, για το "τι θα πουν οι άνθρωποι", παρά αγάπης για τις εντολές του Θεού. Ο κόσμος είναι πολύ έτοιμος να λιθοβολήσει τέτοιες περιπτώσεις και να εκφράσει αμφιβολίες για τη γνησιότητα της συζυγικής πίστης, που ξαναβρέθηκε με τον τρόπο αυτό. Αλλ' η ακεραιότητα τους αυτή δεν έχει περισσότερη αξία από τη φαινομενική αρετή του αξιοσέβαστου ανθρώπου που, αρκετά συχνά, μοιχεύει "εν τη καρδιά αυτού" (Ματθ. Ε' 28). Άλλωστε αυτή η πίστη, που ξαναβρέθηκε, με την προϋπόθεση ότι το Άγιο Πνεύμα θα τη θρέψει, δεν θα είναι για πολύ στο στάδιο τού να καρποφορεί πάνω σε μια κρίση συνειδήσεως, αλλά η αμαρτία, που ήταν το λίκνο της, θα υπερνικηθεί. (*"Το αναγεννημένο πρόσωπο"*)

ΚΑΣΠΑΡΟΦ ENANTION DEEP BLUE

Στο Γράμμα αριθ. 3 του 1994 σου είχα δώσει την παρτίδα σκακιού που είχε παιχθεί μεταξύ του προγράμματος Zarkov και του προγράμματος Deep Thought II σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές με νικητή το πρώτο. Τώρα σου δίνω την πρώτη παρτίδα από αυτές, που παίχθηκαν μεταξύ του παγκόσμιου πρωταθλητή Γκάρντ Κασπάρωφ και του νέου μεγάλου ηλεκτρονικού υπολογιστή της IBM Deep Blue II. Είναι η μόνη παρτίδα από τις έξι, στην οποία νίκησε ο άνθρωπος "το μηχάνημα", την 3/ 5/ 1997. Όπως είπαν και όλα τα πρακτορεία στις ειδήσεις, ο Deep Blue II κέρδισε την δεύτερη και την έκτη παρτίδα και οι άλλες τρεις βγήκαν ισοπαλία.

Το προσωπίο μας πλάθει το πρόσωπό μας. Ο εξωτερικός ρόλος, που παίζουμε, μας μεταμορφώνει συνεχώς, ασκώντας την επιρροή του ακόμα και στις βαθύτατες και πιο προσωπικές εσοχές μας. Βέβαια, το ράσο δεν κάνει τον καλόγερο – η παροιμία είναι ένδειξη της λεπτότητας του προβλήματος –, το να βάλουμε ένα ένδυμα δεν μας μεταβάλλει σε αγίους. Δεν είναι όμως χωρίς λόγο ότι ο παπάς φοράει ράσο, ο δικαστής και ο στρατιώτης τη στολή του. (Θυμάμαι εκείνες τις μέρες του Αυγούστου 1939, όταν το γερμανικό ραδιόφωνο έπαιζε στρατιωτικά εμβατήρια από το πρωί ως το βράδυ). Ο Ναπολέων ήξερε τι έλεγε όταν έγραφε: "Γίνεται κανείς ο άνθρωπος της στολής του".

Η προπαγάνδα μάς έρχεται από έξω, αλλά εισχωρεί στο βάθος του εαυτού μας. Η συμπεριφορά που αποδεχόμαστε, κάθε χειρονομία που κάνουμε, παίζουν κι αυτές το ρόλο τους στην εσωτερική μας διαμόρφωση. Είναι όντως δυνατό να τροποποιήσουμε το χαρακτήρα μας με συστηματική τροποποίηση του τρόπου που γράφουμε. Ακόμα και η σωματική μας κατάσταση επηρεάζεται από το προσωπίο που φοράμε. Οι σκιτσογράφοι το ξέρουν καλά αυτό.

(*"Το νόημα των προσώπων"*)

Λευκά: Κασπάρωφ Μαύρα: Deep Blue II

1. Ιζ3 δ5 2. η3 Αη4 3. β3 Ιδ7
 4. Αβ2 ε6 5. Αη2 Ιηζ6 6. 0-0 γ6
 7. δ3 Αδ6 8. Ιβδ2 0-0 9. θ3 Αθ5
 10. ε3 θ6 11. Βε1 Βα5 12. α3 Αγ7
 13. Ιθ4 η5 14. Ιθζ3 ε5 15. ε4 Πζε8
 16. Ιθ2 Ββ6 17. Βγ1 α5 18. Πε1 Αδ6
 19. Ιδζ1 δΧε4 20. δΧε4 Αγ5 21. Ιε3 Παδ8
 22. Ιθζ1 η4 23. θΧη4 Ι Χη4 24. ζ3 Ι Χε3
 25. Ι Χε3 Αε7 26. Ρθ1 Αη5
 27. Πε2 α4 28. β4 ζ5 29. εΧζ5 ε4
 30. ζ4 Αε2 31. ζΧη5 Ιε5 32. η6 Αζ3
 33. Αγ3 Ββ5 34. Βζ1 ΒΧζ1+35. ΠΧζ1 θ5
 36. Ρη1 Ρζ8 37. Αθ3 β5 38. Ρζ2 Ρη7
 39. η4 Ρθ6 40. Πη1 θΧη4 41. ΑΧη4
 ΑΧη4 42. Ι Χη4+ Ι Χη4+ 43. ΠΧη4 Πδ5
 44. ζ6 Πδ1 45. η7 και 1-0.